

A Fehér ló mondája

Árpád vezér és nemesei hallottak Pannonia gazdagságáról, hogy legjobb folyó a Duna, és jobb föld a világon sehol sincsen, ezért közös elhatározással elküldtek egy hírszerzőt, név szerint Kund fia Kusidot, hogy az egész földet szemlélje meg, és a föld lakóit kérdezze ki.

Amikor Kusid Magyarország közepébe eljött, és a Duna menti részekre leszállott, azt látta, hogy a táj kellemes, körös-körül a föld jó és termékeny, a folyó jó és füves. Mindez tetszett neki. Ezután elment a tartomány fejedelméhez, aki Attila után ott uralkodott, a morva fejedelmet Szvatopluknak hívták.

Kusid köszöntötte és népe nevében, átadta ajándékát: Árpád ménesének leggyönyörűbb példányát. Cserébe egy kulacs vizet kértek a Dunából, egy marék földet és egy kis fűvet a mezőkről. Amikor Szvatopluk a magyarok szándékát meghallotta, nagy örömmel örvendezett, azt hitte ugyanis, parasztok jöttek, hogy megműveljék az ő földjét; ezért a követet kegyelmesen bocsátotta el. Kusid pedig a Duna vizéből kulacsát megtöltötte, perje fűvel tömlőjét megrakta, aztán fekete földből rögöket vett fel, azzal az övéihez visszatért.

Amikor elmondotta mindazt, amit látott és hallott, és a kulacs vizet, a földet és a fűvet megmutatta, mindjárt felismerték, hogy a föld igen jó, a víz édes, és a mező füve hasonlatos ahhoz, amit Kusid nekik elbeszél. Ezután Kusidot a fejedelemhez visszaküldték. Árpád vezér ezalatt a hét vezérrel Pannóniába bejött, de nem mint vendég, hanem mint a föld jogos örököse és birtokosa. Ekkor más hírmondót küldöttek a fejedelemhez, ilyen követséget bíztak rá:

Árpád és vitézei neked azt mondják, hogy azon a földön, amelyet tőled megvettek, tovább semmiképpen se maradj. A földedet lovon, a fűvedet féken, a vizedet nyergen megvették, és te szegénységed meg kapzsiságod miatt a földet, a fűvet és a vizet nekik átadtad.